

Majoritetsvalg bygget Kirkeforfatning, der vil sætte den kirkelige Frihed i Fare, som Medlemmerne af Folketirken nu ere i Besiddelse af. Og endelig skjønné vi ikke rettere, end at selv om de ovennævnte Anstødsstene kunde fjernes, da er Tiden endnu ikke kommen til en saadan Institutions Indførelse her i Landet: Troes- og Menighedslivet er paa de allerfleste Steder, selv hvor det efter en lang Søvn er opvaagnet, endnu saa svagt, at det trænger til først ved ganske andre Midler at styrkes og udvides, inden det kan bære en saadan Organisation og inden denne kan medføre gavnlig Følger for de enkelte Sognemenigheder og for Folketirken i det Hele.

Som Følge heraf ere alle vore Indstillinger kun at betragte som aldeles subsidiaire, og Grunden til, at vi fremkomme med dem, er alene den, at vi, for det Tilfælde at Lovudkastet skulde blive vedtaget af Landsthinget, ønske at bidrage, hvad vi formaae, til at gjøre Lovén saa taalelig som muligt.

For Udvalgets Mindretal (Brockdørf, Clausen, Nielsen) stiller derimod dette første Forsøg paa at organisere Menighedslivet i Folketirken sig som et Skridt af glædelig og lovende Betydning. Den Tilstand, hvori det kirkelige Liv i vore Menigheder befinder sig, er Gjenstand for almindelig Beklæggelse, — og maa være det for Enhver, som betænker, at Livet af enhver Art og i enhver Retning tilsidst bæres og støttes af det religiøse Liv. Der kan være adskillig Overdrivelse i disse Klager, fordi det ægte religiøse Liv ikke ynder at stille sig til Skue, og fordi det, nu som altid, er kun alt for almindeligt at indskrænke Christeligheden til et enkelt alle andre udelukkende Retning, sætte dens Væsen i visse bestemte Former af Forestillings- og Udtryksmaade. Men saa Meget er vist, at der findes kun ringe og svage Spor af en christelig Almeenaand, saaledes som den burde være Særkjende for Menigheder i et evangelisk-protestantisk Samsund: af en bevidst Følelse for Rettigheder og Forpligtelser med Hensyn til det kirkelige Samsund, af Drift og Mod til at virke ved fælles Kræfter for fælles christelige Formaal. Mod den indtil Overmættelse gjentagne Tale: at der skulde tænkes paa at

vilde skabe aandeligt Liv ved Lov og ydre Foranstaltning, agte vi ikke at værge os; men vel vedkjende vi os den Tanke, at der ved Love og ydre Former, tilpasjede efter det indre Livs Tarrv, kan virkes mangfoldigt og velbdigt i dette Livs Tjeneste, til at lette Kræfternes Sammenlutning, til at aabne Veie for deres Virksomhed, til at afgive Dømming imod Bevæggelser af et mislebet Liv og føre dette tilbage i det rette Spor.

Saaledes — som en Spire, hvoraf der i Tidens Løb og under fortsat Pleie vil kunne udvikle sig noget Sundt og Godt, hvortil der trænges i høi Grad — have vi modtaget dette Udkast til Lov om Dannelse af Menighedsraad. Mangelen af en lovordnet, fri og selvstændig Menighedsvirksomhed er vistnok, med en og anden enkelt Undtagelse, fælles Lod for Landskirkerne af evangelisk-luthersk Betskjendelse; men denne Mangel bliver hos os dobbelt følelig, ikke alene fordi den har sin Modsetning i Organiseringen af vort communale Livs Virksomhed, som allerede bærer sin Frugt, men ogsaa overfor Lovén af 4de April 1855 om Løsning af Sognebaandet; idet denne Lov aabenbart vil være udsat for at virke imod sin Bestemmelse, i opløsende Retning, saalænge som det mangler paa enhver Foranstaltning sigtende til at styrke Sognemenighedens Liv og derved gjøre Samsundet med den Hært for dens Medlemmer. Veien hertil er vel allerede anvist ved det ministerielle Circulaire af 24de September 1856. Men, skulde den deri indholdte Paamindelse og Opfordring kunne agtes tilstrækkelig, da maatte Livet i vore Menigheders Midte bestinde sig paa et ikke lidet høiere Punkt, end det nu er Tilfældet; ligesom det heller ikke er at vente, at det blotte Navn af Menighedsraad skulde kunne vække Menighedens virksomme Deeltæggelse, saalænge som de paagældende Mænd hverken ere sammentraadte efter dens Valg eller ere kaldede til at tale og handle paa dens Vegne. Hvad der fremfor Alt er nødvendigt, er dette: at der affikkes et Omraade for den begyndende Virksomhed af Menighedsraadet, som kan oversees, som ikke gjør store Forbringelser til Kræfterne og deres Anvendelse, og hvor der endelig ikke paalægges Forpligtelser uden Retligheder, ikke forlanges Arbeide uden rimelig